

TANTÁRGYI ADATLAP

Kortárs művészetfilozófiai viták

BMEGT43V111

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Kortárs művészetfilozófiai viták

Azonosító

BMEGT43V111

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	0
Gyakorlat	2
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi jegy

Tantárgyfelelős

Neve *Beosztása* *Email címe*

Dr. Gács Anna docens gacs.anna@gtk.bme.hu

Kreditszám

2

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

English - EN

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak 2021/22/1 félévtől**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány mesterszak MA**

Tantárgy szerepe: **Szabadon választható**

Ajánlott félév: **0**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2025.06.25.) az 580466/11/2025iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2025.06.25-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A hallgatók - megismerik a műalkotások természetének, művészi (és erkölcsi, kognitív stb.) értékének és értelmezésének megértése során felmerülő alapvető filozófiai kérdéseket; - képesek lesznek megkülönböztetni a különböző elméleti álláspontokat, és megértik azok erősségeit és gyengeségeit; - ezen elméleti eszközök alkalmazásával képesek lesznek újfogalmazni, elméletileg és kritikailag megközelíteni a művészetről szóló kortárs nyilvános diskurzusokat; - képes lesz érvelően reflektálni a műalkotásokkal kapcsolatos személyes tapasztalatokra; - ismereteket szerez arról, hogy a technológiai és gazdasági környezet hogyan alakítja a műalkotásokhoz való társadalmi hozzáállást és a kulturális diskurzusokat irányító normákat.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A filozófiai fogalmi rendszerek és módszertanok magas szintű ismerete.
2. Kommunikációs és médiajelenségek leírásához szükséges fogalomkészlet ismerete
3. A kommunikációs jelenségek tanulmányozásához szükséges társadalomtudományi fogalomkészlet ismerete

Képesség

1. Képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására
2. Kutatási képességek
3. Elemzési képesség

Attitűd

1. Saját szakmai ismeretei alapján felismeri e terület kommunikációs és információs sajátosságait.
2. Társadalomtudományi egocentrizmustól való tartózkodás más társadalomtudományok összefüggésében
3. Az innovációra való kritikai nyitottság

Önállóság és felelősség

1. A szakmai normákat elfogadja és érvényesíti.
2. Önállóság
3. Konstruktivitás és asszertivitás intézményi működés keretében

Oktatásmódszertan

A kurzus három modulból áll. Minden modulban először egy központi esettanulmányt (egy érdekes nyilvános diskurzust vagy „botrányt” a műalkotásokkal kapcsolatban) mutatunk be, hogy csoportos vitát provokáljunk, és összegyűjtsük a témával kapcsolatos prefilozófiai intuíciókat és véleményeket. A vitaórákon elméleti szövegeket olvasunk és elemzünk (minden órán egy-egy tanulmány vagy könyvrészlet) csoportmunkában és közös megbeszélésen keresztül. A prezentációs órákra a hallgatók saját maguk által választott új esettanulmányokat hoznak, és a korábban megismert fogalmak és elméletek alkalmazásával újfogalmazzák azokat. Az egyik modulban (A művészet definíciója) egy kortárs művészeti galériába látogatunk el.

Tanulástámogató anyagok

- Danto, Arthur C. (1981). The Transfiguration of the Commonplace. Ch. 1. Works of art and mere real things. Cambridge, MA: Harvard University Press. 1–32.
- Abell, Catharine (2012). Art: what it is and why it matters. *Philosophy and Phenomenological Research*, 85: 671–691.
- Levinson, Jerrold (1979/2004). Defining art historically. In P. Lamarque és S. H. Olsen, szerk.: *Aesthetics and the philosophy of art*. Blackwell, 35–46.
- Carroll, Noël (1996). Moderate moralism. *British Journal of Aesthetics*, 36: 223–238.
- Eaton, Anne W. (2012). Robust immoralism. *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 70: 281–292.
- Gaut, Berys (1998). The ethical criticism of art. In J. Levinson, ed.: *Aesthetics and ethics. Essays at the intersection*. Cambridge University Press, 182–203.
- Kieran, Matthew (2001). In defence of the ethical evaluation of narrative art. *British Journal of Aesthetics*, 41: 26–38.
- Hume, David (1757). Of the standard of taste.
- Goldie, Peter (2007). Towards a virtue theory of art. *British Journal of Aesthetics*, 47: 372–387.
- Levinson, Jerrold (2002). Hume's standard of taste. The real problem. *Journal of Aesthetics and Art Criticism*, 60: 227–238.
- Ross, Stephanie (2008). Humean critics: real or ideal? *British Journal of Aesthetics*, 48: 20–28.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

Az óralátogatás kötelező. Maximum 3 hiánzás megengedett.

Teljesítményértékelési módszerek

Részvétel, házi feladatok, prezentáció és vizsga alapján.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- Órai munka: 15
- Prezentáció: 30
- Házi feladatok: 15
- Vizsga: 40
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Részvétel.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	97
Jeles	90-96
Jó	80-89
Közepes	70-79
Elégséges	60-69
Elégtelen	0-59

Javítás és pótlás

A javítás és pótlás rendjét mindig a hatályos TVSZ szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

Órai részvétel	28
Házi feladatok és prezentáció	15
Vizsgára készülés	17
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2025.06.02-án. Érvényes 2025.06.02-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

Miért tartjuk fontosnak, hogy kifejtsük határozott véleményünket - akár a közösségi médiában, akár kulturális magazinokban -, miszerint a Trónok harca utolsó évada bukás volt? És ha mások nem értenek egyet, hogyan tudjuk eldönteni, melyik oldalnak van igaza az ilyen vitákban? A szexista vagy rasszista elemeket tartalmazó művek szükségszerűen rossz műalkotások? Milyen szakértői tudás létezik a művészet területén, és általában véve bízunk kell-e a kritikusokban? A kurzus elsődleges célja annak feltárása, hogy a művészetről szóló kortárs közbeszéd hogyan alakul - a közösségi médiaplatformokon zajló kommentháborúktól a kritikai vitákig, a nagy visszhangot kiváltó kulturális „botrányoktól” az égető finanszírozási kérdésekig. A kurzus a művészetfilozófia kortárs elemző nézeteivel foglalkozva és azokat esettanulmányokra alkalmazva (amelyeket az oktatók és a hallgatók közösen választanak ki) azt vizsgálja, hogy a művészetrel kapcsolatos filozófiai kérdések hogyan jelennek meg a kulturális termelés és fogyasztás mindennapi valóságában, és hogyan befolyásolják a művészeti kommunikáció gyakorlatát. A kurzus a művészetfilozófia kulcsfontosságú problémáit tárja fel, miközben olyan elemzési módszereket és fogalmi eszközöket mutat be, amelyek lehetővé teszik a művészet alapvető kérdéseinek világos megfogalmazását és vizsgálatát elméleti szövegek elemzésén és konkrét művészeti viták és „botrányok” megvitatásán keresztül. A fogalmi elemzés mellett nagy hangsúlyt fektetünk a művészet társadalmi kontextusára, a kortárs művészeti intézmények működésére és a kulturális diskurzusokat irányító kommunikációs normákra - amelyek közül sokat a változó technológiai környezet alakít át.

- 1 1-4: A művészet meghatározása: Mit értünk művészet alatt?
- 2 5-8: Művészet és erkölcs: Mikor jogosak az erkölcsi érzések (a műalkotások által kiváltott) erkölcsi érzések?
- 3 9-12: Művészet és értelmezés: Mikor jogosak az ízlésbeli ítéletek (a műalkotásokkal kapcsolatban)?
- 4 13: Vizsga

További oktatók

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Szociológia és Kommunikáció Tanszék vezetője hagyja jóvá.